

ای کاش می‌فهمیدی اعضا و جوارح تو له و علیه تو شهادت می‌دهند

آیت الله مظاهری در درس اخلاق خود گفت: ای کاش می‌فهمیدی که روز قیامت، عالم فهم و عالم نطق و فهم و شعور است و لذا اعضا و جوارح تو له تو شهادت می‌دهند و علیه تو نیز شهادت می‌دهند.

آیت الله مظاهری در درس اخلاق خود گفت: ای کاش می‌فهمیدی که روز قیامت، عالم فهم و عالم نطق و فهم و شعور است و لذا اعضا و جوارح تو له تو شهادت می‌دهند و علیه تو نیز شهادت می‌دهند.

به گزارش خبرگزاری مهر، درس اخلاق آیت الله مظاهری در پی می‌آید؛

بحث گذشته ما در یک امر مهمی بود که قرآن شریف روی آن تأکید و پافشاری دارد و آن اینست که ما در روز قیامت شاهد هایی داریم علیه ما یا له ما. اگر آدم حسابی باشد و اعمال حسابی داشته باشیم، شاهدان له ما شهادت می‌دهند و یک سرفرازی در روز قیامت برای ما پیدا می‌شود؛ و اگر آدم بدی باشیم و اعمال بدی داشته باشیم، آن شاهدان علیه ما شهادت می‌دهند و یک سرافکندگی در قیامت برای ما پیدا می‌شود. سرافکندگی به اندازه‌ای است که نظیر آتش جهنم، برایش سوزان است.

از جمله شاهد هایی که بحث امشب است و خیلی مهم است، اینست که اعضا و جوارح ما شهادت می‌دهند له ما یا علیه ما. اگر شما با این زبان غیبت کرده باشید، در روز قیامت این زبان شما علیه شما شهادت می‌دهد، و اگر نماز خوانده باشید و خدمت به خلق خدا کرده باشید، در روز قیامت این زبان، له شما شهادت می‌دهد.

در سورة یس آمده: «الْيَوْمَ نَحْتِمُّ عَلَى أَقْوَاهِمُ وَ تَكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» [۱]

در روز قیامت زبان‌ها گنگ می‌شود و دهان‌ها مهر می‌شود و به جای آن دست و پا شهادت می‌دهد، له او یا علیه او. پا می‌گوید تو بودی که به واسطه من رو به گناه رفتی. یا اینکه پا می‌گوید تو بودی که به واسطه من رو به ثواب رفتی. در آیه دیگر می‌فرماید: «حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاؤُهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَ أَبْصَارُهُمْ وَ جُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» [۲]

در روز قیامت چشم انسان علیه انسان شهادت می‌دهد. می‌گوید تو به نامحرم نگاه کردی. تو نگاه‌های خیانت‌آمیز کردی و تمام نگاه‌های خیانت‌آمیز را می‌گوید. گوش تمام خیانت‌ها را می‌گوید. اینکه تو بودی غیبت شنیدی. تو بودی نطامی و سخن‌چینی کردی و گفت و شنود داشتی. تو بودی که تهمت زدی و تهمت شنیدی و آبروی مردم را بردی. همچنین پوست بدن شهادت می‌دهد. کف دست شهادت می‌دهد که تو بودی ظلم کردی. روی زبان شهادت می‌دهد که تو بودی گناه کردی. در آدم‌های خوب نیز پوست بدن شهادت می‌دهد که تو بودی که نماز اول وقت خواندی و پای منبر نشستنی و گوش دادی و بعد هم عمل کردی.

قرآن در اینجا می‌فرماید: این وحشت‌زده می‌شود و می‌بیند چشم او و گوش او و پوست بدن او علیه او شهادت می‌دهد. آنگاه اعتراض می‌کند: «وَقَالُوا لَجُلُودُهُمْ لِمَ شَهِدَتْمْ عَلَيْنَا» [۳]

ای پوست بدن من و ای زبان من و صورت من! چرا علیه من شهادت می‌دهید؟ زنی که آرایش کرده در کوچه و در میان نامحرم بیاید، صورتش شهادت می‌دهد که این تبرج داشت و صورت زینت‌شده او را نامحرم دید. این هم به صورت اعتراض می‌کند که چرا علیه من شهادت می‌دهی؟ قرآن می‌فرماید آن صورت جواب می‌دهد که خدا می‌گوید بگو و من می‌گویم: «قَالُوا أَنْطَقَتَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ» [۴]

نظیر این دو آیه زیاد است که در روز قیامت، اعضا و جوارح ما له ما یا علیه ما شهادت می‌دهند، و خوشا به حال کسانی که دست او شهادت دهد به خدمت‌گزاری به خلق خدا و پای او شهادت دهد به رو به عبادت رفتن و چشم او شهادت دهد به خدمت به خلق خدا و گوش او شهادت دهد شنیدن موعظه و حرف‌های خوب. قرآن می‌گوید خوشحالی عجیبی برایش پیدا می‌شود و به اهل محشر می‌گوید ببینید که چقدر عالیست: «هَؤُلَاءِ أَقْرَبُ كِتَابِيَّةً» [۵]

اما اگر العیاذ بالله چشم او خیانتکار شد و صورت او نمایش به نامحرم شد و العیاذ بالله سینه او را نامحرم دید و بالاخره بدن او را نامحرم دید، آنگاه این بدن ولو اینکه می‌داند می‌سوزد، اما علیه او شهادت می‌دهد. می‌گوید تو بودی که دستت را بالا کردی برای اینکه نامحرم ببیند. تو بودی که سینه‌ات را نمایان کردی که نامحرم ببیند. تو بودی که زینت کردی و زینت کرده به کوچه

آمدی و تبرّج داشتی و این زینت تو را نامحرم دید. این معلوم است ناراحتی عجیبی پیدا می‌کند. پیغمبر اکرم(ص) به حضرت زهرا(س) گفتند این‌گونه زن‌ها را در جهنم دیدم که آنها را به جهنم بردند و صورت خودشان را با ناخن‌های خودشان خراش می‌دهند. این در روز قیامت همین‌طور می‌شود. زمانی که خانم می‌بیند صورتش علیه او شهادت می‌دهد، صورتش را خراش می‌دهد و می‌گوید خود من علیه خودم شهادت می‌دهم. بعد که دست و سینه‌اش هم شهادت دادند، این در سر خود می‌زند و می‌گوید بدا به حال من، چه کنم! قرآن می‌فرماید: فایده ندارد. برای اینکه مرتب می‌گوید: ای کاش مرده بودم و ای کاش در دنیا نیامده بودم و ای کاش به آخرت نرسیده بودم و این اوضاع را ندیده بودم، اما فایده ندارد، الا رسوایی.

آن خانمی هم که عفت و عصمت دارد، عفت و عصمت او در روز قیامت شهادت می‌دهد. چادر خانم به خدای خانم می‌گوید این خیلی عالی رو گرفت. این به آیه شریفه عمل کرد. قرآن می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَ كَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا» [۶]

یا رسول الله! به همه زن‌ها، به زن‌های خودت و دیگر زن‌ها بگو چادر سر کنید و رو بگیرید که شخصیت شما به این چادر است. نگذارید این شخصیت از بین برود. وقتی چادر نداشته باشد، قرآن می‌گوید این شخصیت ندارد و در روز قیامت بی‌شخصیتی این خانم رو می‌افتد. آنگاه زن بی‌شخصیت در سرش می‌زند که چه کنم. بعد خود صورت می‌گوید باید به جهنم روی و من بسوزم: «وَ قَالُوا لَجُلُودُهُمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَ هُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ» [۷]

این دو شاهد از شاهدان دیگر خیلی مهم‌تر است، از همین جهت آیاتی که مربوط به شهادت علیه است، در قرآن گفته شده است. شهادت له نیز دارد، اما کم است و اما شهادت علیه که صورت و دست خانم و چشم و گوش آقا بدی‌هایی که کرده است، رو می‌اندازد و می‌گوید. معلوم می‌شود در روز قیامت، عالم، عالم حیوان است. در سوره عنکبوت همین را می‌خوانیم که: «وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ» [۸]

ای کاش می‌فهمیدی که روز قیامت، عالم فهم و عالم نطق و فهم و شعور است و لذا اعضا و جوارح تو له تو شهادت می‌دهند و علیه تو نیز شهادت می‌دهند. اگر آدم مقدس و متدین و متقی باشی، آنها له تو شهادت می‌دهند و تو خوشحال می‌شوی. حتی همان اعضا و جوارح می‌بینند که بهشتی شدند و به این آقا یا خانم آفرین می‌گویند که آفرین بر تو که ما را بهشتی کردی. و اگر العیاذبالله آدم ناجنس و گنهکاری باشد، چشم و گوش و صورت و بدن و دست می‌گویند وای بر تو. دیدی که ما را جهنمی کردی و دیدی که چه بدبختی برای ما جلو آوردی. بعد هم قرآن می‌فرماید: «كُلَّمَا تَضَيِّعَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا» [۹]

او را به جهنم می‌برند و می‌سوزد. در اینجا اگر العیاذبالله کسی را در آتش بیندازند، می‌سوزد و خاکستر می‌شود و تمام می‌شود، اما در آنجا قرآن می‌فرماید هرچه پوست بسوزد، دوباره پوست روییده می‌شود برای اینکه عذاب خدا را بچشد، به اندازه گناهی که کرده است.

از جمله شاهد‌هایی که ما در روز قیامت داریم، زمان و مکان است. از نظر قرآن و از نظر روایات ما، در روز قیامت این جلسه ما و این مکان شهادت می‌دهد که تو نماز جماعت خواندی و پای منبر نشستنی و برای خدا گوش دادی. آمدن در مسجد لااقل بیست و پنج رکعت و تا هزار رکعت ثواب دارد. ثواب خواندن نماز جماعت را به غیر خدا کسی نمی‌داند. از اوجب واجبات نشستن پای منبر و گوش دادن به موعظه‌ها و برداشت از قرآن کریم و روایات اهل بیت «سلام‌الله‌علیهم» است. لذا ثوابش را به غیر خدا کسی نمی‌داند. بالاترین ثواب‌ها در روز قیامت، ثواب نشستن پای موعظه است و ثواب یادگرفتن دین و احکام دین است. آنگاه در روز قیامت این مسجدی که الان ما صحبت می‌کنیم، شهادت می‌دهد که فلانی صحبت کرد و شهادت می‌دهد که شما نشستید و گوش دادید و شهادت می‌دهد که نماز جماعت در آنجا خواندید و شهادت می‌دهد که به مسجد آمدید و نماز خواندید و پای منبر نشستید.

زمان نیز شهادت می‌دهد. یعنی مثلاً اگر الان ساعت ۹ باشد. این ساعت شهادت می‌دهد که در این ساعت فلانی گفت برای خدا و مستمعین نشستند و گوش دادند برای خدا و برای احکام دین و بالاترین ثواب در نامه عمل آنها نوشته شد، لذا ساعت ۹ شب و این مسجد شهادت می‌دهند. هم زمان و هم مکان در روز قیامت که عالم حیوان و عالم نطق و گفت و شنود است و به قول قرآن: «أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ». قرآن در سوره زلزال می‌فرماید: «يَسْمِعُ اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زَلَزَالَهَا، وَ أُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَنْقَالَهَا، وَ قَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا، يَوْمَئِذٍ تُخَدِّثُ أَخْبَارَهَا، بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا» [۱۰]؛ در روز قیامت زلزله عجیبی است. شاید یک معنایش همین است که دلهره عجیبی در میان همه هست و همه می‌گویند وامصیبتا. قرآن می‌فرماید: آن زمان و مکان له او یا علیه او شهادت می‌دهند. این هم ناگهان بحرانی برایش پیدا می‌شود و می‌گوید چه خبر است؟! زمین می‌گوید خدا می‌گوید بگو و من می‌گویم: «يَوْمَئِذٍ تُخَدِّثُ أَخْبَارَهَا، بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا»

بعد همین سوره می‌فرماید: نه اینکه خیال کنید فقط حساب کارهای کلی است، بلکه کارهای جزئی را نیز شهادت می‌دهند: «فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ» [۱۱] ؛ به اندازه یک ذره خوب، می‌بیند و به اندازه یک ذره شر را می‌بیند و خود او شهادت می‌دهد: «وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ» [۱۲] .

معمولاً مفسرین می‌گویند: «یری جزاءه». استاد بزرگوار ما حضرت امام «ره» می‌گفتند: چرا چیزی در تقدیر باشد؟ این خودش را می‌بیند. این تجسم عمل است و معنای تجسم عمل یعنی خودش را می‌بیند. بنابراین همه چیز رو می‌افتد: «يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ» [۱۳].

کاری کنید که در روز قیامت خوشحال شوید. آنچه من از اوّل منبر تا الان گفتم، یک جمله از خودم نبود و یک جمله از فقهای عالقدر نبود، بلکه همه از قرآن بود. لذا باید به این چیزها که قرآن روی آنها پافشاری دارد، اهمیت دهیم. باید به خودمان تلقین کنیم. خانم‌ها و آقایان به خودشان تلقین کنند که هرچه انجام دهم در روز قیامت رو می‌افتد. کوچک باشد رو می‌افتد و اگر بزرگ هم باشد رو می‌افتد. اگر خوب باشد سرافرازی است و اگر بد باشد، رسوایی است. پس باید کاری کنم که در روز قیامت در پیش پیغمبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع)، سرافراز باشم.

[۱] . یس، ۶۵: «امروز بر دهانهای آنان مهر می‌نهم، و دست‌هایشان با ما سخن می‌گویند، و پاهایشان بدانچه فراهم می‌ساختند گواهی می‌دهند.»

[۲] . فصلت، ۲۰: «تا چون بدان رسند، گوششان و دیدگانشان و پوستشان به آنچه می‌کرده‌اند، بر ضدّشان گواهی دهند.»

[۳] . فصلت، ۲۱: «و به پوست [بدن] خود می‌گویند: چرا بر ضدّ ما شهادت دادید؟»

[۴] . فصلت، ۲۱: «می‌گویند: همان خدایی که هر چیزی را به زبان درآورده ما را گویا گردانیده است.»

[۵] . الحاقه، ۱۹: «بیاوید و کتابم را بخوانید.»

[۶] . الاحزاب، ۵۹: «ای پیامبر، به زنان و دخترانت و به زنان مؤمنان بگو: پوشش‌های خود را بر خود فروتر گیرند. این برای آنکه شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند [به احتیاط] نزدیکتر است، و خدا آمرزنده مهربان است.»

[۷] . فصلت، ۲۱: «و به پوست [بدن] خود می‌گویند: چرا بر ضدّ ما شهادت دادید؟ می‌گویند: همان خدایی که هر چیزی را به زبان درآورده ما را گویا گردانیده است، و او نخستین بار شما را آفرید و به سوی او برگردانیده می‌شوید.»

[۸] . العنکبوت، ۶۴: «این زندگی دنیا جز سرگرمی و بازیچه نیست، و زندگی حقیقی همانا [در] سرای آخرت است؛ ای کاش می‌دانستند.»

[۹] . النساء، ۵۶: «که هر چه پوستشان بریان گردد، پوست‌های دیگری بر جایش نهیم تا عذاب را بچشند. آری، خداوند توانای حکیم است.»

[۱۰] . الزلزله، ۱ تا ۵: «به نام خداوند رحمتگر مهربان آنگاه که زمین به لرزش [شدید] خود لرزانیده شود، و زمین بارهای سنگین خود را برون افکند، و انسان گوید: [زمین] را چه شده است؟ آن روز است که [زمین] خبرهای خود را باز گوید. [همان گونه] که پروردگارت بدان وحی کرده است.»

[۱۱] . الزلزله، ۷: «پس هر که هموزن ذره‌ای نیکی کند، آن را خواهد دید.»

[۱۲] . الزلزله، ۸: «و هر که هموزن ذره‌ای بدی کند، آن را خواهد دید.»

[۱۳] . الطارق، ۹: «آن روز که رازها [همه] فاش شود.»